

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 17–18 березня 2016 року)

Суми

Сумський державний університет

2016

importance – важливість, значення, значущість. Перекладач робить вибір між такими відповідностями на основі контекста–лінгвістичного або ситуативного.

На всіх рівнях мовної структури опис відповідностей в рамках приватної теорії перекладу не зводиться до перерахування можливих способів передачі в МП значення якої-небудь конкретної одиниці МО (як це, наприклад, робиться в будь-якому двомовному словникові), а ставить перед собою завдання розкрити типові особливості створення і вибору відповідностей для чималої групи мовних одиниць. Таким чином, поняття системи перекладацьких відповідностей має не статичний, а динамічний характер. [2, 134]. Опис відповідностей здійснюється на основі вивчення результатів перекладацького процесу, і, у свою чергу, знання типів відповідностей і правил їх застосування сприяє успішному вирішенню перекладацьких задач в численних реальних актах перекладу.

1. Заботкина В. И. Новая лексика современного английского языка / В. И. Заботкина. – М., 1997. 56 с.
2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури: В 2ч. –Вінниця: Нова книга, 2001. – Ч. 1: Граматичні труднощі. — 272 с.
3. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты). — М.: Высшая школа, 1990. –252с.

УМОВИ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ

Голінько Ю. С.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – викладач Назаренко О. В.

Оскільки переклад є особливим видом діяльності, він полягає у повній заміні тексту оригіналу відповідним текстом перекладу. Але повна відповідність неможлива у зв'язку зі стилістичними особливостями, відмінністю у граматичних будовах мов та іншими девіаціями окремих елементів змісту в мовах оригіналу й перекладу. Саме тому для позначення відношень між текстом оригіналу і текстом перекладу прийнято вживати термін «еквівалентність».

В філософії поняття еквівалентності позначає рівність об'єктів з певної точки зору. Факт відсутності абсолютної рівності об'єктів у всіх відношеннях підкреслює відносність еквівалентності: кожний об'єкт дійсності унікальний.

Еквівалентність – це збереження відносної рівності змістовної, змістової, семантичної, стилістичної й функціонально-комунікативної інформації, що міститься в оригіналі й перекладі.

В. Комісаров вважає, що перекладацька еквівалентність полягає в спробі знайти у змісті оригіналу певну інваріантну частину, збереження якої є необхідним і достатнім для досягнення еквівалентності перекладу. Іншими словами, якщо переклад може виконати одну й ту ж функцію або описує ту ж саму реальність, то він є еквівалентним [1, 74].

Деякі дослідники (М. Брандес і В. Провоторов), надаючи визначення перекладу, фактично заміняють еквівалентність тотожністю, стверджуючи, що переклад має повністю зберігати зміст оригіналу [2, 117].

Існує також емпіричний підхід до визначення перекладацької еквівалентності. Л. Латишев вбачає його сутність у тому, щоб не намагатися вирішувати, в чому повинна полягати спільність перекладу й оригіналу, а зіставити велику кількість реально виконаних перекладів із їх оригіналами й подивитися, на чому ґрунтується їх еквівалентність [3, 21].

Рівень наближення перекладу до оригіналу залежить, як від майстерності перекладача, так і від особливостей мов і культур, що порівнюються, а також історичного періоду створення оригіналу і перекладу, характеру перекладних текстів та способу перекладу, оскільки поняття еквівалентність перекладу оригіналу завжди відносне, а рівень відносності може бути абсолютно різним.

Але існує проблема збереження змісту оригіналу в тексті перекладу, через особливості створення тексту в різних мовах та різницю в системах вихідної мови та мови перекладу. Отже перекладацька еквівалентність може ґрунтуватися на збереженні або відносній втраті різних елементів змісту, що містяться в оригіналі. Розрізняються різні рівні еквівалентності, в залежності від того яка частина змісту передається при перекладі для забезпечення його еквівалентності. Міжмовна комунікація при цьому може забезпечуватися на будь-якому рівні.

Вивчення рівнів еквівалентності дозволяє визначити, якого саме ступеню близькості до оригіналу може досягти перекладач. Поняття еквівалентності є одним з центральних понять сучасного перекладознавства і дозволяє зрозуміти найголовнішу особливість перекладу.

Для перекладача важливо пам'ятати, що для досягнення еквівалентності перекладу важливу роль відіграє володіння усім лексичним матеріалом мови, повним набором фонових знань, і чим більша розбіжність в культурах тим більший об'єм фонових знань необхідний перекладачеві.

Головне в будь-якому перекладі — це правильно передати змістову інформацію тексту. Саме тому основне завдання перекладача полягає в максимально повній передачі змісту оригіналу, і, як правило, фактична спільність змісту оригіналу й перекладу дуже значна.

1. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты): учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. / В. Н. Комиссаров. – М. : Высшая школа, 1990. – 253 с.
2. Брандес М. П., Провоторов В. И. Предпереводческий анализ текста: Учеб. пособие. – 3-е изд., стереотип / М. П. Брандес, В. И. Провоторов. – М.: НВИ – Тезаурус, 2001. – 224 с.
3. Латышев Л. К. Курс перевода. Эквивалентность перевода и способы её достижения / Л. К. Латышев. – М.: Академия, 2003. – 192 с.

ПРАГМАТИЧЕСКАЯ АДАПТАЦИЯ БРАННОЙ ЛЕКСИКИ (НА МАТЕРИАЛЕ ФИЛЬМА THE WOLF OF WALL STREET И РУССКОГО ПЕРЕВОДА «ВОЛК С УОЛЛ-СТРИТ»)

Козачук А. В.

(Запорізький національний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Запольських С. П.

В 1972 году американский комик Джордж Карлин выступил с монологом «Семь слов, которые нельзя говорить на телевидении». В этот список входили 7 самых браных слов английского языка: *shit, piss, fuck, motherfucker, cocksucker, cunt* и *tits*. Грубейшие слова для того периода времени, но за сорок с лишним лет, ситуация